

VÝROČNÁ SPRÁVA 2024

HONESTUM, n.o

Domašská 670/4

093 01 Vranov nad Topľou

Obsah

1. ÚVOD.....	3
2. Prehľad činností uskutočnených organizáciou za rok 2024	6
3. Ročná účtovná závierka a zhodnotenie základných údajov v nej obsiahnutých.....	29
4. Výrok audítora k ročnej účtovnej závierke	29
5. Prehľad o peňažných príjmoch a výdavkoch.....	29
6. Stav a pohyb majetku a záväzkov majetku a záväzkov neziskovej organizácie	30
7. Zmeny a nové zloženie organizácie	31
8. Iné informácie	32

1. ÚVOD

HONESTUM, n.o. je nezisková organizácia, ktorá je dobrovoľná, nezisková, nepolitická, nenáboženská organizácia účelom ktorej je poskytovanie uvedených služieb:

- a) poskytovanie zdravotných služieb,
- b) poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť,
- c) tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,
- d) vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry,
- e) výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby,
- f) tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva.

Paliatívna starostlivosť, ktorú HONESTUM, n.o. ponúka, je zameraná na zmierňovanie utrpenia človeka. Kvalita existencie a dôstojná rozlúčka so životom je pre nás esenciálnou prioritou v starostlivosti o našich pacientov. Nejde o násilné predlžovanie života, ale ani jeho predčasné ukončenie eutanáziou. Jej cieľom je, aby pacient a jeho najbližší neostali v posledných chvíľach sami a bez pomoci, necítili sa opustení. Súčasťou našej starostlivosti sú liečebné postupy vedúce k zmierneniu bolesti a iných nepríjemných prejavov choroby, starostlivosť o fyzické, sociálne, psychické, spirituálne potreby a telesnú hygienu pacienta.

Hospic je ústavné zdravotnícke zariadenie slúžiace osobám s nevyliciteľnou a zároveň pokročilou a aktívne progredujúcou chorobou a jeho cieľom je zlepšenie kvality života, zmiernenie utrpenia osoby a stabilizácia zdravotného stavu, nie násilné predlžovanie života, ani jeho predčasné ukončenie eutanáziou. V liečbe sa postupuje paliatívnym spôsobom s cieľom tlmenia symptómov ochorenia.

Definícia „nemocnice“ podľa pápeža Františka

„Steny nemocníc vypočuli viac úprimných modlitieb než mnohé kostoly.

Videli viac úprimných bozkov než letiská.

V nemocnici vidíme homofóba zachráneného homosexuálnym lekárom.

Vidíme špičkového lekára zachrániť život žobrákovi.

Vidíme, ako sa na jednotke intenzívnej starostlivosti žid stará o rasistu.

Tisíce manželov si odpúšťajú v nádeji na úplné uzdravenie.

Policajt a väzeň zdieľajú rovnakú izbu a dostávajú rovnakú starostlivosť.

Bohatý pacient čaká na transplantáciu pečene s orgánom od chudobného darcu.

Práve v týchto momentoch, keď nemocnica dotýka rán ľudí, sa svety pretínajú s božským zámerom.

A v tomto spoločenstve osudov si uvedomujeme, že sami nie sme ničím.

Pravá podstata človeka sa najčastejšie odhalí až v čase bolesti alebo pri reálnej hrozbe definitívnej straty.

Nemocnica je miestom, kde si ľudia skladajú masky a ukazujú sa takí, akí v skutočnosti sú.

Tento život rýchlo uplynie.

Nezvádzajte zbytočné hádky.

Nežalujte sa stále.

Nebudte zatrpknutí.

Neprežívajte neustály konflikt so svojím partnerom – nakoniec ste si ho vybrali pre krásne chvíle, nie pre tie horké.

Nerušte si spánok kvôli účtom.

Neprestávajte bozkávať svojich blízkych.

Neznepokojujte sa posadnutosťou po dokonale čistom dome.

Hmotné veci si musí každý zaslúžiť sám, nezameriavajte sa na hromadenie dedičstva.

Nevenujte sa príliš diétam – vaše telo je len požičané... užívajte si ho.

Majte blízko svojich psov a mačky.

Neponechávajte riad na špeciálne príležitosti.

Používajte nové príbory.

Využite príležitosti, ktoré vám život ponúka dnes, pretože zajtra ich už možno nebudete mať.

Žite prítomnosť!

Nešetríte na svojom obľúbenom parfume – používajte ho pre seba.

Obujte si svoje obľúbené tenisky, pustite si svoju obľúbenú hudbu dookola.

Prečo si neurobiť prestávku?

Prečo nezavolať práve teraz?

Prečo neslúžiť teraz?

Zavolajte svojim priateľom, pozvite ich na kávu.

Prečo neodpustiť hneď?

Stále na niečo čakáme – na Vianoce, na piatok, na nový rok, na peniaze, na lásku, na dokonalý moment.

Lenže dokonalosť neexistuje.

Ľudia neboli stvorení na to, aby sa naplnili tu, ale aby sa učili.

Preto využite túto životnú múdrosť a konajte hneď.

Rešpektujte seba, rešpektujte druhých.

Chodte svojou cestou a nechajte ostatných ísť tou ich.

Nekritizujte, nesúďte, nezasahujte.

Milujte viac, odpúšťajte viac, objímajte viac, žite intenzívnejšie
a zvyšok nechajte v rukách Stvoriteľa!“

Pápež František

2. Prehľad činností uskutočnených organizáciou za rok 2024

Rok 2024 sa v Liečebni sv. Filomény niesol v duchu hlbokej ľudskosti, súcitu a služby tým najzraniteľnejším. V každodennom kontakte s pacientmi, ich rodinami a celou komunitou sme si opäť a opakovane pripomínali, že paliatívna starostlivosť nie je len o zdravotnej pomoci, ale najmä o prítomnosti, empatii, podpore a dôstojnosti.

Rok 2024 bol opäť rokom významného rozvoja a výziev, ale aj osobitých úspechov v oblasti paliatívnej starostlivosti. V rámci našich snáh o poskytovanie kvalitnej paliatívnej starostlivosti sme sa snažili zabezpečiť dôstojný a pohodlný priebeh posledných dní našich pacientov. Naším poslaním bolo zabezpečiť optimálnu kvalitu života našich pacientov, ktorí čelili terminálnym ochoreniam. Naša práca sa sústreďovala nielen na fyzické symptómy, ale aj na psychologické a duchovné aspekty zdravia pacientov.

Naša paliatívna starostlivosť sa zameriava na zlepšenie kvality života pacientov trpiacich závažnými a nevyliciteľnými ochoreniami. V uplynulom roku sme poskytli komplexnú starostlivosť pre 201 pacientov, pričom sme úzko spolupracovali s ich rodinami. V rámci tejto starostlivosti sme sa riadili individuálnymi potrebami a želaniami každého z nich. Paliatívna starostlivosť, ktorá je základom našich služieb zahŕňa multidisciplinárny prístup lekárov, zdravotných sestier, rehabilitačných pracovníkov, psychológa, spirituálneho či sociálneho pracovníka, ktorí sa snažili identifikovať individuálne potreby každého pacienta a reagovať na nich.

V rámci psychosociálnej podpory sme realizovali množstvo aktivít na minimalizáciu psychologického stresu a emocionálnej bolesti.

Našou prioritou bolo zmiernenie bolesti a iných nepríjemných symptómov, čo sme dosiahli prostredníctvom individuálneho prístupu k farmakologickej liečbe a nefarmakologickým intervenciám ako sú rehabilitačné terapie, aromaterapia a muzikoterapia.

Každý mesiac tohto roka priniesol výnimočné chvíle, ktoré obohatili nielen tých, ktorým slúžime, ale aj nás samotných. Základom našej práce je v rešpektovanie dôstojnosti človeka, individuálnom prístupe k pacientovi a jeho rodine, domácom prostredí a láskavom prístupe paliatívneho tímu v hospici.

Jarné obdobie sa nieslo aj v znamení profesijného rastu. Vzdelávanie nášho personálu patrilo k prioritám – prebiehali pravidelné školenia, odborné kurzy aj podpora ďalšieho vysokoškolského štúdia. Každý člen tímu sa aktívne zapájal do získavania nových vedomostí a zručností, vďaka ktorým dokážeme našim pacientom poskytovať starostlivosť podľa najnovších štandardov v oblasti paliatívnej medicíny. Sme hrdí, že sa u nás snúbi odbornosť s hlbokou ľudskosťou.

Začiatkom roka nás potešila veľkorysosť pani Gabriely Dargajovej a pána Michala Dargaja, ktorí darovali Liečebni sv. Filomény EKG prístroj. Ich pomoc mala nielen praktickú hodnotu, ale niesla aj hlboký morálny odkaz – že naša práca má zmysel a že komunita stojí pri nás.

Duchovný rozmer paliatívnej starostlivosti je pre nás mimoriadne dôležitý. Duchovná starostlivosť bola integrálnou súčasťou našich služieb. Počas pôstneho obdobia sme si uctili zosnulých pacientov našej liečebne slávnostnou zádušnou svätou omšou, ktorá poskytla rodinám zosnulých pacientov možnosť zamyslenia sa a modlitby za svojich blízkych. Je to dôležitý moment, kde môžu rodinní príslušníci zdieľať svoje pocity. Stretnutie s príbuznými a spoločná modlitba vytvorili silný duchovný moment, ktorý sa nás všetkých dotkol. Slová kňaza o sile viery a nádeje zneli v kaplnke ako tiché svedectvo o dôstojnosti každého ľudského života.

V období jari sme si tiež pripomenuli, že Mobilný hospic Filoméncia slúži pacientom už viac ako rok a pol s bezhranične láskavými a ochotnými sestričkami – Melániou Sakáčovou a Renátou Prokovou a MUDr. Kristínou Karabinovou. V tomto čase sme opäť zdôraznili, že ide o službu srdca, ktorá umožňuje pacientom prežívať posledné chvíle života v známom prostredí – doma, medzi svojimi – dôstojne, v pokoji, bez bolesti a strachu.

Počas celého roka nás sprevádzali duchovné aktivity. Naši stáli kňazi navštevovali pacientov priamo pri lôžkach, sprevádzali ich v najťažších chvíľach, poskytovali im duchovnú útechu, pokoj, ale aj otvorený priestor pre rozhovor a modlitbu. Najmä u pacientov, ktorí sa cítili osamelo alebo pociťovali strach z neznámeho, bola ich prítomnosť neoceniteľná.

Letné mesiace nám priniesli ďalšie príležitosti prejaviť vďačnosť. Dar v podobe dvoch invalidných vozíkov od pána Praženicu výrazne zlepšil mobilitu našich pacientov a umožnil im aspoň na chvíľu získať späť pocit samostatnosti a kontroly.

Leto sme tiež obohatili o canisterapiu – terapiu so psami, ktorá priniesla úsmev, pokoj a zmysluplný kontakt mnohým pacientom. Psy svojou tichou, no silnou prítomnosťou rozptýlili smútok a priniesli momenty radosti aj tam, kde ich už málokto čakal.

Na sviatok Povýšenia svätého Kríža sme opäť slávili zádušnú svätú omšu. Prítomní boli nielen pacienti, ale aj rodiny zosnulých a mnohí návštevníci. Slová o. Kazimierza Koguta o tom, že kríž je znakom spásy a nádeje, boli silným duchovným povzbudením.

V nasledujúcich týždňoch sme pokračovali v aktivitách zameraných na rozvoj a komunitu. V rámci toho sme sa zamerali aj na vzdelávanie personálu a zvyšovanie povedomia o paliatívnej starostlivosti v komunite. Vzdelávanie prebiehalo aj formou neformálneho učenia, ktoré umožnilo účastníkom doplniť si poznatky a rozvíjať zručnosti nevyhnutné pre prácu v pomáhajúcej profesii. Organizovali sme pravidelné školenia pre zdravotníkov, aby sme ich oboznámili s najnovšími trendami v oblasti paliatívnej medicíny a praktikách najlepších štandardov starostlivosti. Tieto iniciatívy nám umožnili zlepšiť odbornú pripravenosť nášho tímu a zvýšiť kvalitu poskytovanej starostlivosti. Zároveň si naši pracovníci neustále zvyšujú svoju kvalifikáciu štúdiom na odborných vysokých školách alebo sa zúčastňujú rôznych odborných kurzov a školení v rámci zvyšovania svojej kvalifikácie, aby dokázali reagovať na najnovšie odborné štúdie v oblasti paliatívnej starostlivosti a tým pomáhať tým najzraniteľnejším- pacientom v ich ťažkej situácii. Sme presvedčení, že každý človek, bez ohľadu na vek, má právo na rast, nové výzvy a podporu pri osobnostnom rozvoji.

Na prelome septembra a októbra sme usporiadali nultý ročník komunitného bežeckého podujatia „Beh za Filoménu“, ktoré spojilo 90 bežcov, množstvo dobrovoľníkov, sponzorov i verejnosť. Toto nedeľné popoludnie prežité s úžasnými ľuďmi prišiel otvoriť primátor mesta Vranov nad Topľou Ing. Ján Ragan, ktorý spolu s ďalšími tvorcami tejto myšlienky, ako riaditeľ hospicu Ing. Viktor Jakubčín, v spolupráci s Michalom Jenčom a jeho partiou a ďalšími sponzormi a dobrovoľníkmi, umožnili uskutočnenie tohto šľachetného podujatia.

Za všetku pomoc a dary ďakujeme: Michal Jenčo a spol., Hudobná skupina Elizabeth, Bistro Juh, Mesto Vranov nad Topľou, Imperial Gold-M. Nemeš, p. Anna Mižovová pekáreň Zámutov, DMJ market, Reiffeisen banka, Unikol, MC CORP, p. Renáta Sarová, p. Mária Kočišová, p. Beáta Repková, p. Erik Baran, dobrovoľníci Liečebne sv. Filomény, Zastrun tím, DJ Lukáš Frena. Športové popoludnie sa nieslo v duchu spolupatričnosti, pohybu a podpory dobrého cieľa.

Pri príležitosti Svetového dňa hospicovej a paliatívnej starostlivosti 8. október organizujeme

BEH ZA FILOMÉNU

29.09.2024
15:00
Štart: Liečebňa sv. Filomény

ŠTARTOVNÉ
10€

registrácia na zasrun.sk
kontakt: 0917 379 519

V tom istom období sme si tiež pripomenuli Papučový deň – symbol domácej starostlivosti a nádeje, že smrť môže byť dôstojná, pokiaľ ju sprevádzajú ľudia s otvoreným srdcom.

LIEČEBNA SVÄTEJ FILOMÉNY 9.10.2024

PAPUČOVÝ DEŇ

Obujte si s nami do práce, do mesta alebo kdekolvek papuče a podporte mobilné hospice, pretože umožňujú nevyčítateľne chorým osobám dožiť doma.

#Dožitdoma
#mobilnyhospic
#Filomenka

MOBILNÝ HOSPIC FILOMÉNKA, VRANOV NAD TOPELOU

A graphic for the "Slipper Day" event. It features a blue background with illustrations of slippers. One slipper has the word "Doma" (Home) written on it, and another has "hospic". There are also small icons of a house and a person. The text at the top right says "9.10.2024" and "PAPUČOVÝ DEŇ". Below that is a paragraph in Slovak explaining the event. At the bottom left are three hashtags: #Dožitdoma, #mobilnyhospic, and #Filomenka. At the bottom right is the name of the hospice: "MOBILNÝ HOSPIC FILOMÉNKA, VRANOV NAD TOPELOU".

V októbri sme s veľkým potešením privítali ministra Erika Tomáša, ktorý navštívil našu liečebňu a vyjadril uznanie práci nášho tímu.

O niekoľko dní neskôr sme spustili nový instagramový profil, vďaka ktorému sme otvorili naše dvere širšej verejnosti. Zdieľaním každodenného života, výziev i radostí chceme ukázať, že hospic nie je miesto konca, ale hlbokej ľudskej prítomnosti. Rozšírili sme naše informačné kampane v komunite, aby sme zvýšili povedomie verejnosti o paliatívnej starostlivosti a jej význame.

V novembri vyvrcholila úspešná zbierka na platforme Donio.sk. Finančné prostriedky nám umožnili zlepšiť vybavenie a flexibilitu nášho mobilného tímu. V tom istom mesiaci sme opäť zažili radosť vďaka projektu „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok“, ktorý priniesol pacientom a prijímateľom sociálnych služieb osobné darčeky plné lásky a starostlivosti

Radosť a smiech do našich chodieb vniesli klauni z Červeného Nosa. Ich prítomnosť priniesla odľahčenie, smiech a ozdravný účinok humoru v situáciách, kde by ho človek čakať najmenej. Klauni priniesli nielen úsmevy na tvárach pacientov, ale aj úľavu pre personál. Klauni zanechali nezmazateľné stopy v srdciach všetkých prítomných.

Počas decembra sa vianočná atmosféra niesla naprieč celou liečebňou. Podujatie „Vianočný čaj“ spojilo dobrovoľníkov, pacientov aj verejnosť.

Mikuláš so svojím sprievodom navštívil našich prijímateľov sociálnych služieb a pacientov, pričom daroval nielen sladkosti, ale aj úsmevy a hudbu, hlavne krásny spev p. Chanátovej. Vianoce sme prežili v znamení spolupatričnosti a vďačnosti – najmä počas Štedrej večere, ktorú sme strávili spoločne s pacientmi v útulnej atmosfére naplnenej pokojom a úctou.

Záver roka patril reflexii aj médiám. V e-časopise „Ošetrovateľstvo a pôrodná asistancia“ sa objavili rozhovory s našimi koordinátorkami, ktoré poukázali na špecifickú prácu v mobilnom hospici a zároveň osvetlili verejnosti, aká dôležitá a krásna je práca zdravotných sestier v paliatívnej starostlivosti.

„vieme oslovenie, a to zvyčajne členom rodiny pacienta. Hneď pri prvom rozhovore sa snažíme získať od pacientov čo najviac informácií. Zaujma nás, aký je jeho zdravotný stav, jeho sociálne postavenie a či sa má o neho kto postarať 24 hodín denne, lebo to je podmienkou prijatia pacienta do mobilného hospicu. Získané informácie prepáčime nášmu paliatívne lekárovi a dohodneme prvú návštevu, kam už ideme spolu s lekárom a istou predstaviteľkou paliatívnej liečby. Lekár veľmi otvorene vedie rozhovor s pacientom a neskráť jeho rodinu a otvorene vysvetľuje termín paliatívnej a hospicovej starostlivosti, resp. starostlivosti o chorého v terminálnom štádiu. S lekárom pracuje sestra, ktorá v čase rozhovoru lekára s pacientom rozpráva s rodinou a potom sa vymenára. Robíme to kvôli tomu, aby rozhovory boli z každej strany otvorenšie, lebo rodinní príslušníci majú tendenciu sa vzájomne chrániť a nespôsobovať si ďalšie starosti.

Ako prebieha váš pracovný deň?
Melánia: Náš bežný pracovný deň tvorí plánovanie, ale aj neplánované návštevy pacientov. Každý pacient má odlišné prežívania svojho ochorenia. Prichádzame ku chorému domov podľa potreby, keď nás telefonicky kontaktujú príbuzní, minimálne však raz týždenne. Pacienti a jeho rodina má k dispozícii telefónne číslo, na ktorom môžu kontaktovať sestry 24 hodín denne.

Renáta: Úž deň vopred si spracujeme približný časový harmonogram, ktorý sa snažíme dodržať. Naša práca si vyžaduje aj veľa administratívnej práce, na ktorú si musíme nájsť čas. Už sa mi stalo, že ma o 23:00 v noci volala rodina môjho pacienta. Nevedeli zvládnuť aktívne zomieranie. Sadla som do auta a išla k nim. Pri ťažkostach nášho pacienta sme takmer celú noc telefonovali s jeho manželkou a dcerkou ma kontaktovali aj členovia RZP, ktorí ku nemu dorazili.

Starostlivosť o klienta vyžadujúceho hospicovú starostlivosť je pre blízkych určite náročná. Ako vnímajú vašu prácu a prítomnosť v domácnosti?
Melánia: 24 hodinová starostlivosť

Koordinátorky mobilného hospicu Filoménka Melánia Sakáčová a Renáta Proková

o umierajúceho príbuzného je nielen fyzicky, ale aj psychicky veľmi náročná, stojí veľa energie, sebazaprenia a prispôbenia sa zo strany celých rodín, ktorá s chorým žije v bydlisku. Príbuzní sú častokrát bezradní a nevedia si ani len predstaviť, čo doma môžu zvládnuť takú starostlivosť. Pri prvej návšteve sa snažíme všetko v pokoji vysvetliť a zmanžovať, aby ošštili dťku podporu a vedeli, že všetko vme zvládnuť aj v domácom prostredí za pomoci tímu mobilného hospicu. Nasou súčasťou je aj rôžový hospic, ktorý vieme chorým rýchlo zabezpečiť v prípade nezvládnuteľnej situácie doma. Príbuzní nás vnímajú veľmi pozitívne a s našou najmä morálnou podporou

im vždy naraste sebavedomie v starostlivosti o svojho príbuzného. Číta, že v tom nie sú sami a môžu sa na nás kedykoľvek obrátiť.

Renáta: A hneď ako im zabezpečíme, aby pacient mal čo najmenšie alebo žiadne bolesti. Za to sú nám stále veľmi vďační.

Ktoré situácie, s ktorými ste boli konfrontované, považujete za náročnejšie na spracovanie? Čo je v práci sestry v starostlivosti o hospicových klientov najťažšie?

Melánia: Sú situácie, keď rodina nechce prijať skutočnosť, že ich milovaný príbuzný trpí nevyhľaditeľným ochorením, že zomiera, alebo odmietajú

správať sa ako pacienti, ktorí im v tom vie veľmi pomôcť. Ale najťažšie je sa asi dívať na všetku tú bolesť a v závere aj na bezmocnosť.

Čo vnímate ako pozitívum v práci v mobilnom hospici v porovnaní s predchádzajúcou prácou, ktorej ste sa venovali? Ktoré okamihy vám dokážu priniesť radosť z vykonanej práce?

Melánia: Odmenou je veľmi dobrý pocit, ktorý som v predchádzajúcich zamestnaniach nemala. Teším sa, že chorý môže byť spolu s rodinou doma až do poslednej chvíle a nie sám niekde v nemocnici. A tiež, že pacienti uživme od bolesti.

Renáta: Už pred rokmi, keď som ani len netušila, že nejaká paliatívna starostlivosť na svete existuje, som vnímala, že takáto práca by ma dokázala očistiť. Veľmi často zažívam radosť v spoločnosti týchto pacientov a v kruhu ich

rodiny. Pacienti sa pred nami už na ne nehraju, nemusia tváriť, že všetko bude dobré, len by ochránili svojich blízkych. Často je v tých našich stretnutiach aj veľa slobody a otvorenosti.

Sestrám nesmie chýbať empatia, súcit a porozumenie. Čím by mala ešte disponovať sestra, ak sa chce starať o pacientov vyžadujúcich hospicovú starostlivosť?

Melánia: Okrem toho, čo ste uviedli, by sestra v mobilnom hospici mala byť veselá, veľa a rada pomáhať a usmievať sa. Dôležitá je komunikatívnosť a schopnosť vedieť sa prispôbiť.

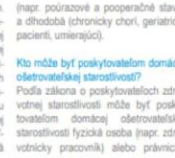
Renáta: Nesmie jej chýbať obrovská dávka tolerancie a isto aj pokory pred chorobou a pred pacientami, ktorí toto obdobie prežívajú.

Rozhovor spracovala Andrea Ševčíková

ODBORNÁ GARANTKA AGENTÚRY DOMÁCEJ OŠETROVATEĽSKEJ STAROSTLIVOSTI: SESTRA MUSÍ VENOVAŤ VEĽKÚ POZORNOSŤ DETAILOM

Domáca ošetrovateľská starostlivosť predstavuje jednu z najstarších foriem poskytovanej starostlivosti. Zásadnou odbornou pomocou zdravotníckych pracovníkov nemajú pacienti v štádiu choroby alebo v rekonvalescencii po úraze opustiť svoje prirodzené sociálne prostredie. Viac o náplni poskytovanej starostlivosti zabezpečenej Agentúrou domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS) a jej výhodách pre pacienta, ale aj úskalách realizovanej činnosti, legislatívnej podpore a doľahách sestier pôsobiacich v ADOS priblíži odborná garantka ADOS Eva v Stropkove. PhDr. Drahomíra Vatehová, PhD., MBA je sestrou, ktorá pacientom poskytuje domácu ošetrovateľskú starostlivosť už viac ako desaťročí.

všetkých vekových kategórií, ktoré spĺňajú určité kritéria. Sú to pacienti, ktorí vyžadujú ošetrovateľskú starostlivosť, sú imobilní alebo čiastočne mobilní a nie sú schopní samostatne prejsť do ambulatného zdravotníckeho zariadenia; nevyžadujú ústavnú zdravotnú starostlivosť, alebo ju odmietajú. Naším cieľom je poskytnúť osobe komplexnú ošetrovateľskú starostlivosť metódou ošetrovateľského procesu, ktorá je zameraná na zlepšenie a určenie kvality života, zmiernenie utrpenia, prevenciu komplikácií, doľahovanie po skončení ústavnej zdravotnej starostlivosti, rehabilitáciu a poradenstvo, zdravotnú výchovu a edukáciu jednotlivca, resp. rodiny a komunity v súvislosti so zdravotným stavom. Náplňou poskytovanej starostlivosti je v rámci sekundárnej prevencie priradenie zdravia, predchádzanie komplikácií chronických ochorení, poskytovanie útechy a láskavej opatery ľuďom kažitého veku v rámci hospicovej ošetrovateľskej starostlivosti. Domáca ošetrovateľská starostlivosť môže byť krátkodobá

(napr. poúrazové a pooperačné stavy) a dlhodobá (chronicky chorí, geriatrickí pacienti, umierajúci).

Kto môže byť poskytovateľom domácej ošetrovateľskej starostlivosti? Podľa zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti môže byť poskytovateľom domácej ošetrovateľskej starostlivosti fyzická osoba (napr. zdravotnícky pracovník) alebo právnická

KOORDINÁTOVKY MOBILNÉHO HOSPICU: MUSÍME VEĽA KOMUNIKOVAŤ A USMIEVAŤ SA, ALE JE ŤAŽKÉ DÍVAŤ SA NA VŠETKU TÚ BOLEŠŤ

Situácie, kedy odchádza blízky z dôvodu ochorenia v jeho terminálnom štádiu, sú pre príbuzných veľmi náročné na spracovanie a prijatie. V prípade záujmu majú u nás možnosť využiť služby hospicovej starostlivosti. Táto komplexná zdravotná, psychologická, sociálna a duchovná starostlivosť o zomierajúceho človeka a jeho blízkych sa poskytuje buď priamo v zdravotníckom zariadení alebo v domácom prostredí. Koordinátorky mobilného hospicu Filoménka sídliačeho vo Vranove nad Topľou Melánia Sakáčová a Renáta Proková považujú poskytovanie hospicovej starostlivosti za veľmi prospešné a obohacujúce pre všetkých. Zároveň však poukávajú na jej náročnosť pri správdzdaní zomierajúceho pacienta a príbuzných, ktorí sa s odchodom milovanej osoby nedokážu vždy stolažniť.

Melánia: Mobilný hospic Filoménka je neštátné zdravotnícke zariadenie, určené na poskytovanie špecializovanej paliatívnej lekárskej a ošetrovateľskej zdravotnej starostlivosti osobe s nevyhľaditeľnou a zároveň pokročilou a aktívne progredujúcou chorobou, ktorá spravidla vedie k smrti v prirodzenom domácom alebo inom sociálnom prostredí. Má poradenskú a mentorskú funkciu a ponúka svoje odborné znalosti v oblasti terapie bolesti, kontroly symptómov, paliatívnej starostlivosti a psychosociálnej podpory. Poradenstvo a podpora zo strany tímu mobilného hospicu je poskytovaná aj priamo pacientovi a rodine, najmä pomocou prí koordinácii starostlivosti, emocionálnej, sociálnej a duchovnej podpory. V našom mobilnom hospici pracujeme s modelom domácej nemocnice, kde všetka starostlivosť sa v spolupráci s inými špecialistami poskytuje pacientom doma. Náplňou našej práce je zmiernenie utrpenia. Liečebné postupy vedú k zmierneniu bolesti a iných neprijemných prejavov choroby, k udržaniu najvyššej možnej kvality života pacienta až do jeho smrti. Nejde

o násilné predžiadanie života, ale ani jeho predčasné ukončenie eutanáziou. Edukácia rodiny alebo osoby, ktorá sa rozhodne svojho chorého blízkeho staraf do konca života v jeho prirodzenom domácom prostredí. Zaisťujeme odborné zdravotnícke výkony, ktoré možno v domácom prostredí vykonávať, ako napríklad aplikáciu infúznej terapie, enterálnu výživu (edukácia a starostlivosť o PEG), ošetrovanie všetkých vstupov, ošetrovanie stómie a dekubítov, prevádzky rán, kontinuálnu aplikáciu opiátov, kyslíkovú terapiu. Poskytujeme rady v sociálnej oblasti, psychologickú a duchovnú podporu, požičiavame potrebné kompenzačné pomôcky. Odborne aj ľudsky podporujeme rodiny v ich neľahkej každodennej starostlivosti o ich blízkych. Správdzame pacienta a jeho rodinu. Snažíme sa zabezpečiť, aby v posledných chvíľach pacient nezostal sám, necítil sa opustený. Tím mobilného hospicu tvorí lekári, sestry, sociálny pracovník, psychológ a duchovný.

Čo predchádza prvej návšteve v domácnosti pacienta?
Renáta: Reagujeme na telefonát alebo

Pôsobíte v mobilnom hospici, ktorý je od začiatku svojho vzniku vnímaný ako veľmi prospešné zariadenie pre klientov vyžadujúcich odbornú starostlivosť, vzhľadom na zdravotný stav so špecifickými potrebami. Čo tvorí súčasť poskytovanej starostlivosti?

V posledných dňoch roka sme sa ešte stretli pri vianočných omšiach a oslávili sviatok svätej Filomény, ktorého pôvodom pochádza z gréckeho slova philoméné- milovaná.

Na sklonku roka sme vyjadrili obrovskú vďačnosť všetkým, ktorí nás podporovali – pani Čigašovej za výzdobu, darcom za dary, dobrovoľníkom za čas a energiu, kolegom za srdce a odhodlanie.

**„V našom hospici pracujem ako spirituálna pracovníčka“ -
hovorí Lenka :**

Sprevádzam pacienta v jeho potrebách a otázkach týkajúcich sa spirituálnej dimenzii života.

Mojou úlohou je starostlivosť o všetkých pacientov bez ohľadu na ich vierovyznanie.

V spolupráci s ostatnými členmi hospicového tímu citlivo pripravujeme pacienta i jeho blízkych na blížiacu sa smrť.

Sprevádzam okruh starajúcich a neskôr pozostalých, ktorí o to požiadajú.

Ak nie je prítomná rodina zotrvávam pri pacientovi vo chvíli úmrtia.

Niekedy sa stáva , že pri rozhovore sú úplne pokojní. Sami mi povedia, viem ako to so mnou je.

Sú to pacienti, ktorí sa už tešia na stretnutie s naším Stvoriteľom.

Týchto pacientov navštívi kňaz na izbe, vyslúži im sviatosti o ktoré si požiadajú.

Naopak sú aj takí, ktorí nedokážu prijať skutočnosť blížiaceho sa konca. Vtedy potrebujú viac času, viac trpezlivosti a komunikáciu aj s príbuznými.

Moje osobné skúsenosti.:

Našou pacientkou bola staršia pani niečo po deväťdesiatke.

Neustále v rukách prekladala svoj ruženec. Ak náhodou zaspala s ním v ruke a niekde jej spadol, po prebudení ho ihneď hľadala.

Návšteva kňaza bola pre ňu niečím , čo sa ani slovami nedá opísať.

Neustále mi opakovala. Viete sestrička ja už prosím nášho Pána nech ma povolá k sebe.

V deň jej odchodu som sa jej spýtala či sa môžeme spolu pomodliť jednu krátku modlitbu.

„Pane Ježišu, verím, že si zomrel za mňa a na tretí deň vstal z mŕtvych. Som hriešnik, ktorý potrebuje lásku a odpustenie. Ľutujem všetky vedomé i nevedomé hriechy. Vojdi do môjho srdca a očisti ma od mojich hriechov. Vyznávam, že si môj Spasiteľ a Pán. Teraz chcem prijať od teba dar večného života.

Amen.“

Po skončení mi povedala: „To je aká krásna modlitba tú nepoznám.“

Iná pacientka, ktorá sa starala o manžela s nejakou poruchou pamäte teraz zomiera na lôžku. Dcéra s otcom sedia pri nej a spoločne ju držia za ruku. Hoci otec má problémy s pamäťou, vidím tu úctu a lásku a hlavne bezmocnosť v jeho očiach. Blížiacu smrť manželky si uvedomuje a svojou prítomnosťou ju sprevádza v posledných chvíľach života.

Syn pricestuje „z konca sveta“, aby mohol byť so svojím otcom v jeho posledných chvíľach života. Každý deň ráno prichádza k lôžku svojho otca, rozpráva mu veci, ktoré si myslel, že ako chlap chlapovi nemusí hovoriť. A predsa si myslí, že je potrebné to povedať. „Oci mám ťa rád. A vždy to tak bolo...“

Viete sestrička oco bol na nás prísny. Ale až keď som sa stal otcom som si uvedomil, že to nemyslel zle.

Škoda, že slovo láska, dotyky a objatia sú niekedy až na konci.

Keď si dávam otázku: „Má zmysel naša práca?“ Dostávam odpoveď v takýchto situáciách.

Nie je to o nás. Je to o tých najzraniteľnejších, ktorí potrebujú našu pomoc. Nielen ten, ktorý zomiera. Ale aj ktorý tu zostáva so svojim smútkom.

„V hospici pracujem ako sanitárka“ - hovorí Evka :

Moja práca so zomierajúcimi je pre mňa jedinečná skúsenosť, ktorá ma hlboko ovplyvňuje, mení pohľad na život, vzťahy a hodnoty.

Pravidelné stretávanie so smrťou ma často vedú k uvedomeniu si krehkosti života. Keď pracujem so zomierajúcimi získavam pochopenie životného cyklu. Vnímam ako prirodzenú súčasť života. Práca so zomierajúcimi si vyžaduje vysokú úroveň empatie, uvedomenie si utrpenia a potrieb zomierajúceho. Posilňuje súcit, empatiu nielen voči pacientom, ale aj voči ostatným v bežnom živote.

Keď často vidím smrť a utrpenie, viac si vážim prítomnosť a maličkosti v živote. Týmto zážitkom sa inšpirujem a prehodnocujem vlastné hodnoty a priority. Dochádza k zmene môjho pohľadu, čo je v živote naozaj dôležité. A to menej materializmu a viac zamerania na vzťahy a kvalitu

života. Pri tejto práci sa učím ako lepšie zvládať svoje emócie smútku, bolesti, straty. Aj vyrovnávať sa so stresom a náročnými situáciami v živote. Pomáhať ľuďom v ich posledných chvíľach, prinášať pocit hlbokého naplnenia a zmyslu plnosti, čo vedie k vyššiemu pocitu osobnej spokojnosti.

Na druhej strane je to psychicky a emocionálne náročná práca. Táto práca je pre mňa poslaním. Nachádzam v nej radosť v službe blížnemu.

„Život je príliš krátky. Sila je taká prechodná. Fyzická krása je krátka. Videla som to na starých ľuďoch. Každý, kto žije dosť dlho sa jedného dňa stane slabým a veľmi zraniteľným. Preto budme pokorní.

Pomôžme chorým, slabým, zraniteľným a najdôležitejšie je nezabudnúť, že jedného dňa odídeme aj my.“

Skúsenosť učí, ako je dôležité kresťansky doprevádzať ťažko chorých a umierajúcich ľudí, lebo vtedy sme ako asistenti pri pôrode, aj my môžeme byť pri tom.

„Ponáhľajme sa milovať ľudí, lebo tak rýchlo odchádzajú.“ - stačí len chcieť.

Rok 2024 bol pre náš hospic opäť rokom významného rozvoja a výziev, ale aj osobitých úspechov v oblasti paliatívnej starostlivosti. V rámci našich snáh o poskytovanie kvalitnej paliatívnej starostlivosti sme sa snažili zabezpečiť dôstojný a pohodlný priebeh posledných dní našich pacientov. Rok 2024 ukázal, že ľudskosť, odbornosť a láska môžu ísť ruka v ruke. V našom priestore, kde sa končí fyzická púť, často začína niečo omnoho hlbšie – pochopenie, zmierenie, pokoj. Každý jeden deň, každé slovo, dotyk, pohľad... to všetko má váhu. A každý, kto sa k nám pridal – ako pacient, darca, dobrovoľník, príbuzný – sa stal súčasťou tohto veľkého príbehu o dôstojnosti, službe a nádeji.

Nieko by povedal, že hospic je miesto kde všetko končí. No nie je to tak. Končí. Ale.....

Aj tie posledné chvíle môžu byť o úsmeve, o príjemných pohladeniach, o vzájomnej úcte. Sme súčasťou pacientov aj ich rodín. Vzájomne sa obohacujeme.

Čím? Tým, čo sa z dnešnej doby vytráca.

Ľudskosťou.

Vchádzam do tichého a pokojného sveta, kde sa stretáva nádej s láskou a bolesť s úľavou.

Hospic je miestom, kde čas plynie pomaly a kde je každý okamih drahocenný.

Hospic nie je iba miestom smútku a straty, ale aj miestom nádeje a prítomnosti.

Hospic je miestom, kde sa nekonečná snaha o vyliečenie nahradzuje starostlivou prítomnosťou a úctivým prijatím skutočnosti.

Je miestom, kde sa neodmieta smrť, ale prijíma sa ako súčasť životného cyklu, ktorú treba zvládnuť s pokorou.

Hospic je miestom, kde sa stretávajú svetlo a tma, smútok a radosť, bolesť a úľava.

Odchádzam z hospicu s pocitom hlbokkej úcty a vďačnosti voči všetkým, ktorí pracujú na tomto zvláštnom mieste.

Ich odvaha, láska a oddanosť sú svetlom v temnote, oporou v ťažkých chvíľach a zrkadlom ľudskosti a solidarity.

V tomto svete stretávame ľudskú zraniteľnosť a silu v jednom objatí, tvoriac tak zvláštne a vzácne miesto nazývané

HOSPIC

Počet prijatých pacientov	201
Priemerný vek	74
Muži	104
Ženy	97
Zdravotné poisťovne :	3
Všeobecná zdravotná poisťovňa	111
Dôvera zdravotná poisťovňa	78
Union zdravotná poisťovňa	11

Počet zamestnancov	22
Zdravotná sestra	6
Asistent/ka	6
Sanitár/ka	1
Opatrovateľ/ka	1
Rehabilitačný pracovník	2
Psychológ	1
Lekár	3
Spirituálny pracovník	1
Sociálny pracovník	1

3. Ročná účtovná zvierka a zhodnotenie základných údajov v nej obsiahnutých

V súlade s § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v platnom znení HONESTUM, n.o. účtuje v sústave podvojného účtovníctva.

4. Výrok audítora k ročnej účtovnej zvierke

Spoločnosti HONESTUM, n. o. nevzniká povinnosť overenia riadnej individuálnej ročnej účtovnej zvierky audítorm v zmysle platných právnych predpisov, nakoľko nespĺňa podmienky ustanovené zákonom o účtovníctve pre povinný audit.

5. Prehľad o peňažných príjmoch a výdavkoch

SÚHRN	Príjmy (v EUR)	Výdavky (v EUR)	Zostatok k 31.12.2024
Celkom	841 174,96 €	836 212,93 €	4 962,03 €

Účtovný rok 2024	
Spotreba materiálu	137 087,76 €
Spotreba energie	546,90 €
Opravy a udržiavanie	18 684,38 €
Cestovné	21,20 €
Náklady na reprezentáciu	15 031,83 €
Ostatné služby	134 739,26 €
Mzdové náklady	367 160,28 €
Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	131 860,77 €
Zákonné sociálne náklady	19 072,10 €
Ostatné dane a poplatky	1 192,05 €
Ostatné pokuty a penále	245,16 €
Kurzové straty	52,00 €
Dary	200,00 €

Manká a škody	973,56 €
Iné ostatné náklady	177,82 €
Odpisy dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku	9 167,86 €
Náklady CELKOM	836 212,93 €

Zdroj	Príjem
Tržby z predaja služieb CELKOM (r. 40 VZaS)	806 326,09 €
Prijaté dary (r.55 VZaS)	732,00 €
Iné ostatné výnosy (r.58 VZaS)	169,39 €
Prijaté príspevky od právnických osôb (r.68 VZaS)	8 700,00 €
Prijaté príspevky od fyzických osôb (r.69 VZaS)	10 319,00 €
Príspevky z podielu zaplatenej dane (r. 71 VZaS)	4 024,15 €
Prijaté príspevky z verejných zbierok (r. 72 VZaS)	10 071,00 €
Dotácie (r.73 VZaS)	833,33 €
Výnosy CELKOM	841 174,96 €

6. Stav a pohyb majetku a záväzkov majetku a záväzkov neziskovej organizácie

Prehľad pohľadávok	Počiatočný stav k 01.01.2024	Konečný stav k 31.12.2024
Dlhodobé (zábezpeka nájomné) – (r. 037)	0,00 €	0,00 €
Krátkodobé (odberatelia faktúry) – (r. 042)	113 986,52 €	132 348,08 €
Pohľadávky z obchodného styku – (r. 043)	69 064,02 €	77 023,74 €
Ostatné pohľadávky	10 028,00 €	18 534,55 €

Prehľad finančných účtov	Počiatočný stav k 01.01.2024	Konečný stav k 31.12.2024
Pokladňa a ceniny	14 384,98 €	13 410,82 €
Bankové účty	16 169,93 €	47 267,74 €
SPOLU	30 554,91 €	36 789,79 €

Krátkodobé záväzky	Počiatočný stav k 01.01.2024	Konečný stav k 31.12.2024
Záväzky z obchodného styku (dodávatelia)	3 518,51 €	27 808,25 €
Záväzky voči zamestnancom	7 656,80 €	32 160,73 €

Závazky voči Sociálnej poisťovni a zdravotným poisťovniam	9 021,09 €	18 534,02 €
Závazky voči Daňovému úradu	1 532,65 €	1 408,83 €
Závazky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy	2 113,81 €	2 074,43 €
Závazky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy	3 142,62 €	0,00 €
Ostatné záväzky	70 530,11 €	71 843,61 €
SPOLU	95 401,78 €	152 421,04 €
Dlhodobé záväzky	Počiatočný stav k 01.01.2024	Konečný stav k 31.12.2024
Závazky zo sociálneho fondu	1 006,42 €	2 490,08 €
Ostatné dlhodobé záväzky	0,00 €	- 164,00 €
SPOLU	1 006,42 €	2 326,08 €

7. Zmeny a nové zloženie organizácie

Aktuálne zloženie správnej rady v HONESTUM, n.o.

Štatutárny zástupca: Ing. Viktor Jakubčín od 27.06.2024

Správna rada:

Predseda správnej rady: MUDr. Patrik Jakubek

Podpredsedníčka správnej rady: MUDr. Miroslava Jakubeková

Člen správnej rady: Norbert Jakubek

Dozorná rada:

Predseda dozornej rady: Mgr. Marianna Hudáková

Podpredsedníčka dozornej rady: JUDr. Michal Jakubek

Členka dozornej rady: Margita Javiľáková

8. Iné informácie

Po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa zostavuje účtovná zvierka nenastali žiadne udalosti osobitného významu, ktoré by bolo potrebné uviesť vo výročnej správe.